

KNNV afd. Vriezenveen
p/a G.B. Stegemanstraat 20
7671MC Vriezenveen
Mail: secretaris@vriezenveen.knnv.nl

Groene tuinkabouters

Komt er een industrieterrein? Een AZC voor 1500 mensen? Wil de NAM er afvalwater injecteren? Moet er gasolie in de ondergrond worden opgeslagen? Je zou het haast gaan denken, als je ziet wat Natura 2000 Engbertsdijksvenen zoal losmaakt. Maar de bedoeling is: meer natuur. Dat lijkt een prima idee, nu het klimaat blijkbaar zo op hol is geslagen dat er een wereldwijd klimaatakkoord nodig is om de aarde te redden. Het is menens, zie de overstromingen in Engeland vorige week. De remedie: water vasthouden waar het valt, zodat je het ook kunt benutten in tijden van droogte, en het overschot gedoseerd af laten vloeien. Nederland is daar al een tijdje goed mee bezig. Dichterbij, in Twente, zag het waterschap het ook al een tijdje aankomen. Door steeds heftiger buien voelden bewoners stroomafwaarts van de beken steeds vaker nattigheid. Het resultaat mag er zijn. Neem bijvoorbeeld het Springendal in de gemeente Tubbergen, waar door de inzet van overheden en particulieren zulke prachtige landschappen zijn ontstaan. Wethouder Engberts is er dit voorjaar wezen kijken, en was er zo van onder de indruk dat hij er een column in de Twenterand Courant aan heeft gewijd. Zoveel mooie planten en beesten, en geweldig hoeveel het oplevert voor de recreatiesector. Dat zouden wij in Twenterand toch ook moeten willen!!

Dat nu is ook in grote lijnen wat voor Engbertsdijksvenen wordt beoogd. Water wat nu door de goed gedraineerde landbouwgrond zo snel mogelijk wordt afgevoerd, moet worden vastgehouden en mag pas na gedane arbeid het terrein weer verlaten. Het idee is goed, maar er wonen en werken nu eenmaal mensen, en die zien dit alles niet zitten. Dat is heel begrijpelijk, en daar moet ook alle aandacht naar uitgaan. Het spreekt meer dan vanzelf dat bewoners gecompenseerd moeten worden als ze schade ondervinden. De tegenstanders van nu, zijn in twee groepen te verdelen: de boeren die hier werken, en de bewoners die last hebben van een te hoge grondwaterstand. Die hogere grondwaterstand zou het gevolg zijn van de verhoging van het peil van het Geesters Stroomkanaal, nu een paar jaar geleden. Dat zou best kunnen, maar dat is een zaak die het Waterschap op zou moeten kunnen lossen. Dat mag geen probleem zijn in een land, waar meer dan de helft van de bewoners onder de zeespiegel leeft. Het schap draait voor een kunstgreep meer of minder haar hand niet om. Zo staat vanaf de vistrappen aan de Paterswal in droge tijden een gemaal water weer terug te pompen in het Geesters Stroomkanaal, om verdroging van de hoger gelegen gronden tegen te gaan. Ook voor de landbouw dus.

Intussen zijn er een heleboel meningen over wat er aan oppervlakte nodig is, om de natuur in Engbertsdijksvenen te verbeteren. In eerste instantie was dat 500 ha, nu zou het ook met de helft toe kunnen. Maar de eigenaar van deze grond vindt het zo al wel mooi genoeg, en wil geen vierkante meter kwijt. De dorpsraad van Langeveen vindt dat nou ook weer niet nodig, en laat via hun voorzitter weten dat 100 ha wel zou moeten kunnen. Hij heeft dan ook een achtergrond bij Staatsbosbeheer, als vrijwilliger. Alle groepen die er intussen hun zegje over doen, noemen de boeren die in de knel komen met hun bedrijf als argument. Er is echter één boer, die alle recht van spreken heeft als het over de waterhuishouding van de omgeving gaat. Het is het bedrijf van de familie Broenink, op het laagste punt van de omgeving, de oude loop van de Schipsloot zie je nog terug bij het bedrijf. Maar Jan Broenink heeft daar helemaal geen probleem mee, integendeel. Alleen wordt hem daar nooit naar gevraagd. Broenink maakt deel uit van de Stichting Natuurboeren, en kan van zijn bedrijf meer dan goed bestaan. Zijn koeien zijn van het oude ras Blaarkop, en grazen vanzelfsprekend buiten. Een levend schilderij uit de tijd van Paulus Potter! Voor zijn varkens heeft hij een stal, die voorloopt op de eisen die de Dierenbescherming stelt, ze mogen dan ook Wroetvarkens heten. Dat de biologische landbouw bestaansrecht heeft, zie je hier. Voor de melk wordt bijna het dubbele betaald vergeleken met de reguliere melkprijs, het vlees van zijn koeien wint prijzen. De Natuurboeren kunnen de vraag al een tijdje niet meer aan: aanvulling moet vanuit het buitenland komen. De stelling van deze boeren is: niet werken tegen, maar met de natuur. Natuurboeren, ze hebben de toekomst. Steeds meer mensen zijn megastallen en mestoverschotten zat. Niemand wil graag meer naast een akker met lelies wonen,

bang voor de gifstoffen. Mensen horen van de bijensterfte, en willen weer bloemen langs de weg, vogels in de weide.

Maar natuur heeft momenteel politiek gezien de wind niet mee. Af en toe mag het meeliften, als er een ander belang mee gediend is. Maar meestal wordt het gezien als probleem, de polemieken rond Natura 2000 spreken voor zich. Het begint al in Brussel, waar tegenwoordig Annie Schreijer zonder enige schroom vooral de belangen verdedigt van haar eigen supporters, de intensieve veehouderij. Ze geeft bij haar keukentafelgesprekken openlijk het advies, net te voldoen aan de minimumvoorwaarden voor natuurbescherming, en vooral niets meer. Alleen de plezierjacht, daar mag van haar nog wel wat subsidie naartoe. Steeds opnieuw lopen boeren weer tegen nieuwe tegenslagen aan in hun jacht naar meer en groter. En steeds vaker moeten ze dan afhaken, terwijl het dus anders kan. Annie is de badjuffrouw die haar beschermelingen aanmoedigt steeds verder te zwemmen, en als ze dreigen te verdrinken roept ze dat de samenleving moet bijspringen. Binnen Nederland is het provinciale bestuur van Overijssel nog het meest van alle provincies tegen natuur. Een deel van de bestuurders spreekt steevast geringschattend over de linkse hobby's van groene tuinkabouters. En nu laat ook de gemeente Twenterand openlijk weten, dat de plannen voor Engbertsdijksvenen wat hen betreft te ver gaan. In de woorden van burgemeester Visser: "de doelen voor Engbertsdijksvenen zijn veel te hoog". Wethouder Engberts is opgedragen dit in te brengen bij de instanties die daar over gaan.

Wat verbazingwekkend blijft, is dat werkelijk alleen maar nadelige gevolgen van meer natuur worden verwacht. Voor de buurgemeenten van Engbertsdijksvenen is recreatie een niet te onderschatten inkomstenbron. Nog afgezien van het gegeven dat woningen meer waard worden als die aan een natuurgebied grenzen. Tubbergen maakt al jaren reclame als: de wandelgemeente bij uitstek. In Hardenberg liggen de campings en andere voorzieningen aaneengeregeng langs de Vecht. Engbertsdijksvenen is één van grootste natuurterreinen van Overijssel, en zeker één van de meest bijzondere. Beelden ervan worden overal voor gebruikt, ook op de site van de gemeente. Maar de unieke kans op opwaardering van het terrein, en daarmee de mogelijkheid meer bezoekers te trekken, wordt gezien als een kiespijdossier.

Het lijkt verstandig, dat alle betrokkenen hun knopen eens gaan tellen. Vergeet de lange aanloop die er nu is geweest. Laat alle oud zeer eens achterwege en kijk naar wat er aan middelen beschikbaar komt. En wat je daar zoal mee kunt doen. Kijk bijvoorbeeld ook eens met een schuin oog naar alle grond, bestemd voor Waterrijk, welke Almelo als een molensteen om de nek hangt. En misschien is dan wel de conclusie, dat iedereen er beter van kan worden, op termijn dan. Het zou toch wat wezen, Twenterand als voortrekker in natuurbescherming! Als de aanwijzing van de buffer nu pas zou komen, en je zou kunnen kiezen voor een unieke mogelijkheid om je leven anders in te richten, wat zou je dan doen? Stel, je kunt op een andere manier als boer bezig blijven, en toch een goed inkomen hebben, wat dan? De Natuurboeren willen vast wel meedenken.

Om met John Lennon te spreken:

*You may say I'm a dreamer
But I'm not the only one
I hope someday you'll join us
And the world will live as one*

Het is tenslotte bijna Kerst

Afdeling Vriezenveen van de KNNV, actief in heel Twenterand en aangrenzende gemeenten. De KNNV (Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging) is een landelijke vereniging, actief in geheel Nederland. www.knnv.nl/vriezenveen